SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:740

av Johan Andersson (S)

Omberg som nationalpark

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Omberg status som nationalpark och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Omberg är ett av Sveriges mest särpräglade och värdefulla naturområden. Berget reser sig högt över Vätterns östra strand och utgör ett unikt landskap med en rik biologisk mångfald, betydande kulturhistoriska miljöer och stor betydelse för forskning, friluftsliv och naturturism. Kombinationen av gammal skog, ovanliga växt- och djurarter, dramatiska geologiska formationer och ett rikt kulturarv gör Omberg till ett område av nationellt intresse som förtjänar ett långsiktigt och starkt skydd.

Under lång tid har företrädare för Östergötland verkat för att Omberg ska ges status som nationalpark. Ambitionen har sin grund i områdets unika natur- och kulturvärden samt dess betydelse för kommande generationers möjligheter att uppleva och ta del av svensk natur. En nationalparksbildning skulle innebära att Ombergs särpräglade miljöer gavs det starkaste skydd som svensk naturvårdslagstiftning kan erbjuda och samtidigt säkerställa en långsiktigt hållbar förvaltning av området.

Stödet för en nationalpark på Omberg är dessutom brett. Frågan har under åren fått stöd från såväl regionala företrädare som naturvårdsintressen och myndigheter. Inte minst har Länsstyrelsen i Östergötlands län återkommande lyft fram Ombergs höga

naturvärden och dess lämplighet som nationalpark. Till skillnad från många andra områden som aktualiseras för nationalparksbildning finns också flera gynnsamma förutsättningar redan på plats.

Invigningen av Naturum Tåkern har skapat en modern och välutvecklad besöksverksamhet i direkt anslutning till området. Tillsammans med Ombergs natur- och kulturmiljöer skapas därmed goda möjligheter att utveckla naturturism, kunskapsspridning och pedagogisk verksamhet kring naturvård, biologisk mångfald och kulturhistoria. En nationalpark på Omberg skulle kunna bidra till att ytterligare stärka såväl naturvården som besöksnäringen i Östergötland och därmed skapa positiva effekter för hela regionen.

Mot denna bakgrund finns det starka skäl att på nytt aktualisera frågan om Ombergs framtida skyddsstatus. Områdets unika natur- och kulturvärden, den breda lokala och regionala förankringen samt de goda praktiska förutsättningarna för ett genomförande talar sammantaget för att Omberg bör ges status som nationalpark.

Johan Andersson (S)